

Stagnerende økonomisk aktivitet

Lille fald i BNP i 1. kvartal 1999

Afmatning i den indenlandske efterspørgsel medfører, at den *sæsonkorrigerede* værdi af BNP i 1. kvartal 1999 falder med 0,3 pct. i forhold til foregående kvartal. Målt i forhold til 1. kvartal 1998 vokser det *ikke-sæsonkorrigerede* BNP i faste priser kun med 1,0 pct. i 1. kvartal 1999.

Mindre vækst i indenlandsk efterspørgsel og faldende udenrigshandel

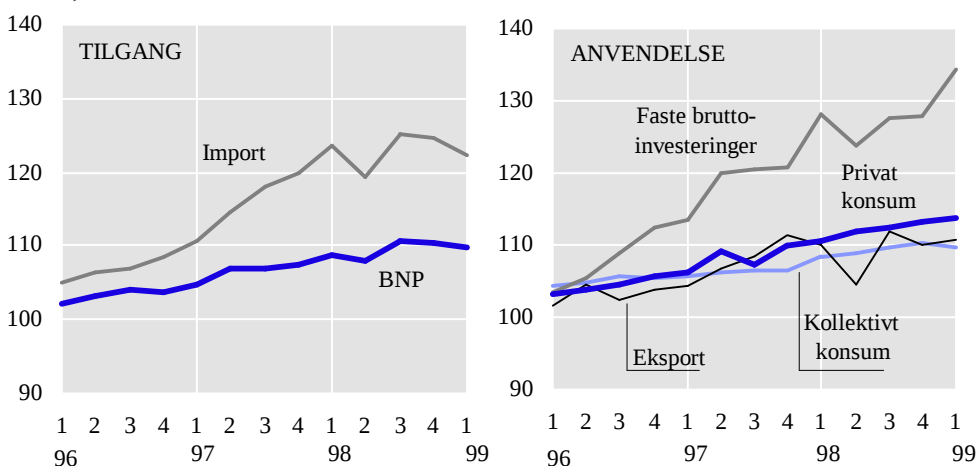
Dæmpet vækst i privat og offentlig konsumudgift medfører sammen med en kraftig nedbringelse af lagrene, at den indenlandske efterspørgsel kun bidrager med 0,3 pct. til væksten i BNP. Den svagere vækst i den indenlandske efterspørgsel retter sig stærkest mod importen, og medfører derfor, at udenrigshandelen på trods af faldende vareeksport bidrager positivt til BNP-væksten.

Tilbagegang for industrien

Eksporten af varer falder fortsat i 1. kvartal og medvirker til et direkte fald i industriens bruttoværditilvækst. Også bygge- og anlægsvirksomhederne har faldende bruttoværditilvækst, hvorimod de markedsdækkende tjenesteerhverv stadig har pæn fremgang.

Nationalregnskabets hovedstørrelser. Sæsonkorrigerede værdier i 1990-priser

Indeks, 1. kvartal 1995=100

Stadig nogen investeringsaktivitet i 1. kvartal

De *sæsonkorrigerede* faste bruttoinvesteringer stiger i 1. kvartal 1999 med 5,0 pct. i forhold til 4. kvartal 1998 (jf. tabel 1). Sammenlignet med 1. kvartal 1998 stiger de *ikke-sæsonkorrigerede* reale investeringer med 6,1 pct., hvilket er lidt under niveauet for 1997 og 1998. Der er stadig en høj vækst i maskininvesteringerne, hvorimod investeringer i transportmidler og boligbyggeri falder i 1. kvartal 1999.

Lagrene nedbringes

Lagrene, der bidrog stærkt til væksten i 1998, nedbringes nu og bidrager dermed markant negativt til BNP-væksten i 1. kvartal 1999.

Tabel 1.

Forsyningsbalance. Real vækst. Sæsonkorrigerede værdier 1. kvartal 1999

	1999	1998				1999
	1. kvrt.	1. kvrt.	2. kvrt.	3. kvrt.	4. kvrt.	1. kvrt.
	mia. kr. ¹ — vækst i pct. i forhold til foregående kvrt. —					
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	294,0	1,2	-0,8	2,4	-0,2	-0,3
2. Import af varer og tjenester	94,5	4,0	-3,8	3,8	0,0	-1,1
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	388,6	1,8	-1,5	2,9	-0,3	-0,7
4. Eksport af varer og tjenester	100,2	-0,9	-5,6	8,5	-2,8	1,0
5. Privat konsum	148,0	0,4	1,1	0,6	0,8	0,4
Heraf:						
Anskaffelse af køretøjer	9,6	2,1	0,3	4,0	-3,3	-6,2
Øvrige varer	68,3	-0,1	1,5	0,9	0,9	1,3
Tjenester	66,0	0,1	0,6	-0,3	1,3	0,4
6. Kollektivt konsum	75,7	1,7	0,6	0,6	0,6	-0,5
7. Faste bruttoinvesteringer	65,8	6,0	-3,2	2,8	0,4	5,0
Heraf:						
Boligbyggeri	11,4	3,5	-3,0	3,9	-0,3	-5,2
Øvrige byggeri og anlæg	14,0	0,9	-7,6	6,3	0,4	-1,5
Maskiner, transportmidler mv.	30,8	7,4	-2,3	6,3	-6,6	10,7
Øvrige faste bruttoinvesteringer	9,6	13,7	3,3	-5,7	14,0	8,0
8. Lagerforøgelser ²	-1,0	0,6	0,4	-0,3	0,2	-3,1

¹ Årets priser. Ikke sæsonkorrigerede værdier.

² Ændring i lagerforøgelser i procent af BNP i foregående periode.

Det private konsum vokser med mindre styrke

Det private konsum stiger kun med 0,4 pct. i 1. kvartal i forhold til 4. kvartal 1998 (jf. tabel 1). Anskaffelse af køretøjer falder i 1. kvartal, mens anskaffelse af andre varige og halvvarige forbrugsgoder fortsat stiger.

Mindre importefterspørgsel ...

Den *ikke-sæsonkorrigerede* import falder realt med 1,2 pct. i 1. kvartal 1999 i forhold til samme kvartal året før, mens eksporten vokser med 0,5 pct. Dermed bidrager udenrigshandelen samlet med 0,7 pct. til årsvæksten i BNP i 1. kvartal 1999. Den *sæsonkorrigerede* værdi af importen viser også et tydeligt fald i 1. kvartal.

... forbedrer betalingsbalancen

Denne udvikling i udenrigshandelen med varer og tjenester medvirker til at forbedre Danmarks betalingsbalance. Nationalregnskabets fordringserhvervelse, netto, som stort set svarer til betalingsbalancens løbende poster ekskl. Færøerne og Grønland, viser i 1. kvartal 1999 et overskud på 4,2 mia. kr. mod et underskud på ca. 3,4 mia. kr. i 1. kvartal 1998 (jf. tabel 4).

Tabel 2.

Forsyningsbalance. Ikke-sæsonkorrigerede værdier 1. kvartal 1999

	1998				1999	1998
	1. kvrt.	2. kvrt.	3. kvrt.	4. kvrt.	1. kvrt. 1.-4. kvrt.	
— årets priser, mia. kr. —						
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	286,7	289,2	291,3	301,1	294,0	1 168,3
2. Import af varer og tjenester	98,3	94,0	96,2	99,2	94,5	387,7
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	385,0	383,2	387,5	400,3	388,6	1 556,0
4. Eksport af varer og tjenester	101,5	96,7	105,2	105,3	100,2	408,7
5. Privat konsum	142,0	149,1	145,6	155,8	148,0	592,5
6. Kollektivt konsum	72,8	74,8	75,5	75,7	75,7	298,7
7. Faste bruttoinvesteringer	60,2	60,5	60,1	64,4	65,8	245,2
8. Lagerforøgelser	8,5	2,2	1,1	- 0,9	- 1,0	10,9
— 1990-priser, mia. kr. —						
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	251,8	251,8	254,3	262,8	254,3	1 020,7
2. Import af varer og tjenester	97,2	93,1	95,9	100,9	96,0	387,1
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	349,0	344,9	350,2	363,7	350,3	1 407,7
4. Eksport af varer og tjenester	97,2	92,2	100,7	102,2	97,7	392,3
5. Privat konsum	125,2	130,7	127,3	137,3	128,6	520,4
6. Kollektivt konsum	62,2	63,0	63,5	63,0	63,0	251,6
7. Faste bruttoinvesteringer	58,8	58,4	57,7	61,6	62,4	236,5
8. Lagerforøgelser	5,6	0,7	1,0	- 0,4	- 1,4	7,0
— årlig real vækst i pct. —						
1. Bruttonationalprodukt (BNP)	3,7	1,0	3,6	2,5	1,0	2,7
2. Import af varer og tjenester	14,4	1,8	6,0	3,9	- 1,2	6,4
3. Tilgang i alt = anvendelse i alt	6,5	1,3	4,2	2,9	0,4	3,7
4. Eksport af varer og tjenester	8,9	- 5,2	3,6	- 1,1	0,5	1,4
5. Privat konsum	3,8	2,6	4,7	3,1	2,8	3,5
6. Kollektivt konsum	2,4	2,7	3,1	3,7	1,3	3,0
7. Faste bruttoinvesteringer	14,4	3,1	6,2	4,7	6,1	6,9
8. Lagerforøgelser (i pct. af BNP)	- 0,1	1,0	- 0,1	0,9	- 2,8	0,4
— procent —						
1. Opsparingskvoten ¹	23,3	20,2	22,7	18,4	23,4	21,1
2. Lønkvoten ²	64,1	63,6	63,5	61,5	67,0	63,2

¹ Bruttoopsparing i pct. af disponibel bruttonationalindkomst (BNI).² Aflønning af ansatte mv. i pct. af bruttofaktoringindkomst (BFI).

Tabel 3.

Bruttoværditilvækst og beskæftigelse fordelt på erhvervshovedgrupper
1. kvartal 1999. Sæsonkorrigerede værdier

	1999	1998				1999
	1. kvrt.	1. kvrt.	2. kvrt.	3. kvrt.	4. kvrt.	1. kvrt.
Bruttoværditilvækst (BVT)	mia. kr. ¹	— vækst i forhold til foregående kvrt. —				
1. Landbrug mv.	7,0	5,3	1,4	0,4	-7,4	-3,2
2. Private byerhverv ²	183,5	2,0	-1,5	3,5	-0,2	-0,2
3. Offentlige tjenester	58,5	0,6	0,2	0,6	0,3	-0,3
4. I alt	249,1	1,8	-1,0	2,7	-0,5	-0,4
Beskæftigelse	antal personer ³	— ændring i forhold til foregående kvrt. —				
1. Landbrug mv.	109 500	-1 100	-600	-600	-600	700
2. Private byerhverv ²	1 808 500	5 800	16 500	12 300	12 600	10 900
3. Offentlige tjenester	804 700	1 400	2 500	2 100	1 200	4 100
4. I alt	2 722 700	6 100	18 500	13 900	13 100	15 700

¹ Årets priser. Ikke-sæsonkorrigerede værdier.² Inkl. råstofudvinding og offentlige virksomheder.

Fortsat stigende beskæftigelse ...

³ Ikke-sæsonkorrigerede antal.

På trods af den faldende økonomiske aktivitet øges beskæftigelsen stadig, og de *sæsonkorrigerede* tal viser, at beskæftigelsen i 1. kvartal 1999 er ca. 16.000 personer højere end i 4. kvartal 1998. Fremgangen finder især sted i de private byerhverv (jf. tabel 3). Antallet af beskæftigede personer i 1. kvartal 1999 er ca. 61.000 større end i tilsvarende kvartal året før. Den største del af beskæftigelsesfremgangen (ca. 51.000 personer) finder sted i den private sektor, mens beskæftigelsen i offentlig forvaltning og service stiger ca. 10.000 personer i forhold til 1. kvartal 1998.

... og højere lønninger

Lønsummen pr. beskæftiget lønmodtager er i 1. kvartal 1999 i gennemsnit 4,1 pct. højere end i 1. kvartal 1998.

Tabel 4.

Konto for udlandet. Årets priser 1. kvartal 1999

	1998				1999	1998
	1. kvrt.	2. kvrt.	3. kvrt.	4. kvrt.	1. kvrt. 1.-4. kvrt.	
	mia. kr.					
1. Eksport af varer og tjenester	101,5	96,7	105,2	105,3	100,2	408,7
2. Import af varer og tjenester	98,3	94,0	96,2	99,2	94,5	387,7
3. Overskud på vare- og tjenestebalancen	3,3	2,6	9,0	6,1	5,6	21,0
4. Faktorindkomst og overførsler fra udland, netto	-6,7	-8,7	-5,4	-17,5	-1,9	-38,3
5. Fordringserhvervelse, netto	-3,4	-5,7	3,4	-11,4	4,2	-17,1
	procent af BNP					
6. Fordringserhvervelse, netto	-1,2	-2,0	1,2	-3,8	1,4	-1,5

Revisioner

Denne udgave er baseret på nye endelige tal for 1995, og der er foretaget revisioner af tidligere offentliggjorte tal i forbindelse med genberegning af årene 1996 - 1998.

Sådan får De mere information

Detaljerede oplysninger offentliggøres i *Nationalregnskab og betalingsbalance* (Statistiske Efterretninger), i DSTB (Databank Konjunktur og Nøgletal) og i ESTB (Erhvervsstatistisk Databank).

Kilder og metoder

Beregningerne er baseret på den løbende konjunkturstatistik, der anvendes som indikatorer til fremskrivning af tallene fra de foreløbige og endelige årlige nationalregnskaber. Et detaljeret varebalancesystem anvendes til efterfølgende at sikre konsistens med nationalregnskabets begrebsapparat. De første offentliggørelser af kvartalstal vil ofte indeholde skønsmæssige korrektioner, hvorfor tallene vil være behæftet med nogen usikkerhed.

Næste offentliggørelse

Nationalregnskab 2. kvartal 1999 forventes offentliggjort ultimo september 1999.

Henvendelse

Timmi Graversen (metode), tlf. 39 17 38 65, trg@dst.dk
Bente Jacobsen (tal), tlf. 39 17 30 62, bbj@dst.dk